

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114228907
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2114228907.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Q.: U., nar. XX.XX.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov: otec - R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, A., zastúpený JUDr. Antonom Širgelom, advokátom, Štefánikova 26, Nitra a matka - A. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, A., zastúpená JUDr. Jozefom Cakom, advokátom, Š. Moyzesa 25, Trnava, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca detí proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15. decembra 2014, č.k. 26P/47/2014-30, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti uloženia povinnosti otcovi odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti matky m e n í tak, že maloletú U. a maloletú L. ponecháva v starostlivosti matky a v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi napadnuté uznesenie p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa návrh matky na zastavenie konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a o nariadenie predbežného opatrenia zamietol, dočasne zveril maloletú U. a maloletú L. do osobnej starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť odovzdať maloletú U. a maloletú L. do osobnej starostlivosti matky, súčasne otcovi uložil platiť výživné na každé maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že tento je oprávnený s deťmi sa stykať bez prítomnosti matky každý nepárny kalendárny víkend v sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že otec si pred realizáciou styku maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a po realizácii stretnutia maloleté deti odovzdá matke v mieste jej bydliska, pričom matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 75 ods. 1, 2, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. a), b) a f), § 76 ods. 4, § 77 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p., ako aj ust. § 28 ods. 2 a § 62 Zákona o rodine, keď dospel k záveru, že rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak, ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 Ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15). Zmyslom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania (nie s konečnou platnosťou), pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie predbežného opatrenia žiada, ako aj tomu, voči ktorému predbežné opatrenie

smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takej intenzity, aby prakticky znemožňovala ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Ide pritom o dočasné opatrenie, ktorého trvanie je obmedzené, ktoré môže byť na návrh zrušené a predbežným opatrením nie je prejednaný konečný výsledok sporu, ale ide o prostriedok, ktorým sa zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. decembra 2012, sp. zn. 5 Obdo 33/2012). Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Zo znenia ustanovenia § 76 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že druhy predbežných opatrení sú vymedzené exemplifikatívne, teda súd môže nariadiť i predbežné opatrenie iného obsahu. Chráni sa právo, ktoré je ohrozené alebo ohrozované v dôsledku hmotno-právnych úkonov alebo nečinnosti nositeľa povinnosti zodpovedajúcej tomuto právu, prípadne v dôsledku určitých stavov pôsobiacich objektívne. Nariadenie procesného zabezpečenia predpokladá nemožnosť okamžitej definitívnej ochrany meritórnym rozhodnutím súdu. Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. Z predbežného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia. Pre nariadenie predbežného opatrenia sa predpokladá, aby sa aspoň osvedčila (nie dokázala) danosť existencie určitého práva, resp. že je toto právo porušené alebo ohrozené a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Účelom predbežného opatrenia v konaní o starostlivosti súdu o maloletých je predovšetkým zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, jeho práva na riadnu výchovu, výživu a vzťahy k obom rodičom. Pri rozhodovaní je pritom prvoradá záujem maloletého dieťaťa, jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilita výchovného prostredia. V danej veci súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom, pretože je v záujme maloletých detí, ich riadneho fyzického a psychického vývoja, aby tieto boli dočasne zverené jednému z rodičov, konkrétne matke a zároveň, aby bol upravený styk maloletých detí s otcom. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci je zrejmé, že rodičia maloletých detí momentálne nežijú v spoločnej domácnosti a samotné manželstvo otca a matky maloletých detí je v kríze, kedy deti môžu byť vystavené stresovým situáciám. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o úprave rodičovských práv a povinností predbežným opatrením aspoň v takom rozsahu, ako to navrhla matka a to dovedy, kým súd právoplatne nerozhodne o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom vo veci samej a to s poukazom na charakter predbežného opatrenia, jeho dočasnosť a nevyhnutnosť. Súd mal pri rozhodovaní za to, že je potrebné, aby maloleté deti mali kontakt s oboma rodičmi, pravidelne sa s nimi stretávali, aby sa nepretrhla citová väzba medzi oboma rodičmi a maloletými deťmi. Nakoľko bol súd toho názoru, že úprave styku predchádza úprava o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov, súd dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke predbežným opatrením, ktorá sa osobne stará o maloleté deti, pričom bolo prihliadnuté aj na vek maloletých detí. Keďže maloleté deti sa momentálne nachádzajú v starostlivosti otca, ktorý však bráni styku matky s maloletými deťmi, súd pristúpil s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti aj k nariadeniu povinnosti otcovi maloletých detí, tieto odovzdať do starostlivosti matke maloletých detí. Súd zároveň zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, pretože každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť aspoň v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Nakoľko zárobkové pomery otca neboli nijakým spôsobom preukázané, súd rozhodol o výške výživného v minimálnom rozsahu tak, ako to predpokladá vyššie uvedené ustanovenie. Na základe vykonaného dokazovania v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že od rozhodnutia Okresného súdu Trnava zo dňa 26.11.2014, č. k. 26P/47/2014-4 prišlo k zmene okolností spočívajúcich aj v tom, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, súd dospel k záveru, že podmienky na nariadenie predbežného opatrenia sú splnené, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa v časti uloženia povinnosti odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti matke a v časti úpravy styku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol uznesenie v napadnutej časti uloženia mu povinnosti odovzdať maloleté deti z dôvodu nadbytočnosti zrušiť a v časti úpravy styku zmeniť tak, že jeho styk s maloletými deťmi bude upravený na každý víkend počnúc piatkom od 17.00 hod. do pondelka rána, pričom deti si vyzdvihnú v mieste bydliska matky a v čase ukončenia styku deti odvezie do školy a škôlky, ako aj každú páru stredy tak, že si maloleté deti vyzdvihnú zo školy a škôlky a vo štvrtok ráno ich odvezie do školy a škôlky

a súčasne bude upravený jeho styk s maloletými deťmi počas Vianočných sviatkov roku 2014 tak, že si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky dňa 25.12.2014 od 09.00 hod. do 26.12.2014 do 19.00 hod. s tým, že ich odovzdá v mieste bydliska matky. Uviedol, že v samotnom návrhu boli opísané skutočnosti a on bol prezentovaný ako tyran, násilník, podložené irelevantnými dôkazmi, ktorého sa deti boja, sú vystavené veľkému tlaku z jeho strany, pričom deti majú byť s plačom nútené odchádzať od matky. Mal za to, že matka chcela vo svojom návrhu upriamiť pozornosť na jeho osobu ako násilníka zámerne a zámerne podložila svoj návrh nepravdivými skutočnosťami. On rešpektuje rozhodnutie súdu, pričom sa nikdy nesnažil brániť matke v starostlivosti o maloleté deti, nikdy jej nebránil, aby sa príkladne a zodpovedne o deti starala, práve naopak, nezodpovedné konania matky ho nútili k zodpovednejším krokom a vyjadreniam. Uviedol, že matka si maloleté deti dňa 16.12.2014 odviezla zo škôlky a školy bez toho, aby mu túto skutočnosť oznámila, čo je v rozpore s ochranou detí a ich záujmami. Podľa jeho názoru rozsah styku upravený napadnutým uznesením je v rozpore so záujmami dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, pretože neexistuje na svete matka alebo otec, ktorí by za dva dni v mesiaci dokázali dieťa vychovávať, alebo sa o dieťa starať. Dieťa potrebuje väčší, širší styk s otcom, než iba dva krát do mesiaca na pár hodín tak, aby tým bol naplnený záujem dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Uviedol, že stabilitou budúceho výchovného prostredia je dôležitým záujmom dieťaťa a je potrebné konštatovať, že ak nie je stabilita budúceho výchovného prostredia narušená, tak nič nebráni realizácii toho, asi najdôležitejšieho záujmu dieťaťa, jeho práva na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých detí je dôvodné len čiastočne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 26P/47/2014 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej U., nar. XX.XX.XXXX a maloletej L., nar. XX.XX.XXXX.

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa návrh matky na zastavenie konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a o nariadenie predbežného opatrenia zamietol, dočasne zveril maloletú U. a maloletú L. do osobnej starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť odovzdať maloletú U. a maloletú L. do osobnej starostlivosti matky, súčasne otcovi uložil platiť výživné na každé maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že tento je oprávnený s deťmi sa stýkať bez prítomnosti matky každý nepárny kalendárny víkend v sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že otec si pred realizáciou styku maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a po realizácii stretnutia maloleté deti odovzdá matke v mieste jej bydliska, pričom matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti uloženia povinnosti otcovi odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ako aj v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine). Do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností patrí aj úprava styku s dieťaťom (§ 36 ods. 1, § 25 Zákona o rodine). Ak sa rodičia dohodnú o úprave styku, stane sa táto dohoda súčasťou rozhodnutia. Ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk rodičov s dieťaťom súd. Z uvedeného vyplýva, že zákon uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým, pretože rodičia si môžu upraviť styk s dieťaťom, a to hocakým spôsobom, pokiaľ je v záujme dieťaťa. Súd však styk upraví, ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú. Pri rozhodovaní súdu o úprave styku je potrebné veľmi starostlivo posudzovať jeho časové vymedzenie a miesto, pričom by sa nemali používať len paušálne hľadiská. Rozhodujúce sú okolnosti na

strane dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov: ich vzájomný vzťah, časové, hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Je potrebné prihliadnuť na záujem dieťaťa na stretávaní sa aj s rodičom, vo výchove ktorého sa nenachádza, pričom tento rodič má možnosť osobne sa podieľať na výchove dieťaťa len v čase jeho styku s dieťaťom.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho vydať z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch tipov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí vecná i miestna príslušnosť súdu, ale aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia (§ 76 ods. 3, § 77 ods. 1 písm. a/, b/, c/ O.s.p.).

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom otca maloletých detí, že je v súčasnosti nadbytočné ukladať mu odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, nakoľko deti sa v tejto starostlivosti v súčasnosti i nachádzajú, a preto uznesenie v napadnutej časti podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že ponecháva maloleté deti v starostlivosti matky.

Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že rodičia sa nevedia dohodnúť na styku s maloletými deťmi, pričom medzi nimi dochádza k problémom a konfliktom. S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o splnení predpokladov pre predbežnú úpravu styku otca s maloletými deťmi s prihliadnutím na potrebu udržania, upevnenia väzieb medzi maloletými deťmi a otcom. S prihliadnutím na charakter predbežného opatrenia, ktorým sa práva upravujú len predbežne do rozhodnutia vo veci samej, pričom v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sa spravidla nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu, ako v konaní vo veci samej, odvolací súd považoval za dôvodnú dočasnú úpravu pomerov - styku otca s maloletými deťmi v takom rozsahu, ako to upravil súd prvého stupňa v napadnutom uznesení. Otcom požadovanú úpravu rozsahu styku odvolací súd považoval za úpravu približujúcu sa úprave styku konečným rozhodnutím vo veci samej.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti úpravy podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, keď v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.